

Koguduse leht

Ilumäe Käsmu Haljala Sakussaare Vainupea Esku

Detsember 2018

Pühadus

2. detsember, I advent

Ka ei või me öelda, kus Jumalat ei ole, sest Jumal on salapärasel viisil kohal iga inimese elus, nii nagu tema heaks arvab, ja meie eelarvamused ei saa seda takistada.

9. detsember, II advent

Ohtlik möödalask, kui hakkame arvama, et kuna meil on usuasjades mingid teadmised või kuna valdame kindlat loogikat, mille abil neid teadmisi seletada, siis oleme juba pühad, täiuslikud ja paremad kui „võhikute hulgas“.

16. detsember, III advent

Tuleb mõista, et „mitte igaüks“ ei saa kõigega hakkama ja et selles elus ei ravi arm inimlikke nõrkusi ühekorraga ja lõplikult.

21. detsember, apostel Tooma päev ehk toomapäev

Meie hoiakud, mis on peidetud õige usklike maski taha, ei pruugi olla vastavuses meie sõnadega armu vajalikkusest, ja nii võib juhtuda, et me ei usalda armu piisavalt.

23. detsember, IV advent

Kristliku usu kohaselt eelneb arm igaile meie teole, saadab seda ja järgneb sellele (Trento kirikukogu).

24. detsember, jõuluõhtu ehk jõululaupäev

Püha Thomas Aquinost õpetas: „Jumala arm poleks täiuslik, kui see ei päästaks inimest täielikult.“

25. detsember, Kristuse sündimispäev ehk 1. jõulupäev

Jumal kõneles Aabrahamiga: „Mina olen Kõigeväeline Jumal, käi minu ees ja ole laitmatu“ (1.Ms17:1). Et olla laitmatu, nagu tema soovib, peame elama tema ees alandliku meelega, mähitud Tema kirkusse; ja peame kõndima käsikäes Jumalaga, tundma ära tema otsatu armastuse oma elus.

26. detsember, 2. jõulupäev. Esimärter Stefanose päev ehk tehvanipäev

Peame lakkama tundmast hirmu Jumala ligiolu ees – see saam teha meile üksnes head.

27. detsember, apostel ja evangelist Johannese päev ehk johannese päev

Jumal on meie Isa, Tema andis meile elu ja armastab meid väga. Kui me seda kord tunnustame ega püüa elada ilma Temata, siis kaob üksinduse raskus (Ps 139:23-24).

28. detsember, süütalastepäev

Kui me enam Jumalat ei tõrju ja tema ligiolu elame, võime ka lubada, et Ta meie südame läbi katsub, kas see on õigel teel (Ps139:23-24). Sel moel me tunneme ära Issanda hea ja meelepäraste tahte (Rm 12:1-2) ja lubame tal nagu pottsepal ennast vormida (Js 29:16)

31. detsember vana-aasta

Püha Johannes Kuldsuu ütles, et Jumal valab meie peale oma andide allika veel enne, kui me eluvõitlust alustame.

1. jaanuar, Jeesuse nimepäev ehk uusaasta (näripäev)

Püha Basileios Suur toonitas, et uskuja kiitleb ainult Jumalast, sest „ta mõistab, et tal puudub oma õigus ning et ta mõistetakse õigeks ainult usu tõttu Kristusesse“.

6. jaanuar, Kristuse ilmumise päev ehk kolmekuningapäev Epiphania

Tema sõprus on meile kättesaamatu, seda ei saa ära teenida oma tegudega, see saab olla vaid and, mis on sündinud Tema armastaval algatusel.

13. jaanuar, Kristuse ristimise päev ehk 1. pühapäev pärast ilmumispäeva

Jumala ees õigeks mõistetud inimene töötab kaasa kasvamise armus. Kuid see kaasatöötamine ei muuda õigeks mõistmist ega sõprust Jumalaga inimlike teenete viljaks.

Need jõuluaja mõtted on pärit sel aastal kirjastuselt Maarjamaa ilmunud raamatukesest „Pühadus. Paavst Franciscuse mõtteid igaks päevaks“.

Paavst Franciskus külastas Eestit 25. septembril 2018

ÕNNISTATUD JÕULUAEGA JA UUT AASTAT!

Algus.....

Foto Avo Seidelberg

Iga asi siin maailmas algab algusest - hakatusest. Ega asjata nimetata head kuiva laustu ja vana ajalehepaberit pliidi all või ahjus tulehakatuseks. Sellest algab tuli ja algab taasoe. Majaehitamine algab vundamendist. Suur puu saab alguse tillukesest seemnest. Tühi lõuend on kunstnikule hakatus kunstiteose sünni jaoks. Valge paber on väljakutse kirjanikule. Ja tühi ekraan millegi uue algusele.

Kui jõulude ajal on lumi maha sadanud, siis seegi on justkui valge paber, tühi ekraan, mis alustab midagi uut. Värske lumi katab kinni kõik sügisepori ja närbunud lehed, kõik risu ja räpa, et valmistada see kõik ette uue sünniks. Sest ka jõulud on uus algus, on hakatus. Kõik vana ja oma aja möödasaatnu lõpetab nüüd ja siis tuleb midagi uut. Valge, puhas, tühi lõuend, millele Jumal

hakkab maalima täiesti uut maailma. Sünnib Poeg Jeesus.

Jumalal on oma paletil muidugi kasutada sada miljonit värvi, kuid võib-olla Ta võtab hakatuseks musta ja tumesinist, tumelillat, sest on ju öö. Siis Ta vist võtab kuldset ja puistab seda tähistava sarak. Kõige suurema tähe Ta kinnitab aga ühe tagasihoidliku lauda kohale, sest just sinna tuleb uus maailma keskpunkt. See on uue ajastu rajajoone tähis. Järgmiseks Ta võtab kindlasti kollast ja punast ja kõiki teisi sooje toone, mis nende vahele jäävad ning asetab need küünaldesse, kaminatesse ja inimeste silmadesse vastu peegelduma. Ta võtab ka Maarja naeratuse värvi ja Joosepi mõtliku valvamise värvi. Ta võtab lamba ja kitse ja härja uudistavat värvi. Ta paneb lõuendile inglil säravalt kirkast valgust. Ning karjaste

rõõmsalt hämmeldunud tooni võtab Ta. Jumal võtab ehk ka tillukese osa kurbusevärvi aja möödumise ning übersaamise pärast ja lisab selle seitsme osa vaigse ülevoolava rõõmu hulka, et meistriteos saaks täiuslik. Sest see kõik saab olema väga sügav, väga kõrge ja väga lihtne.

Nii maalib Suur Maalermeister valgele lõuendile uut algust. Kõik tajuvad seda, kõik tunnevad selle ära. Ja kõik, kes seda iganes soovivad, pöörduvad selle hakatuse poole, sest kui Jumal midagi uut loob, siis märkamata see mingil juhul ei jää. Jumala armastus Jeesuslapses, ikka vana, ikka uus, saab uue alguse siit, sellest teosest. Rõõmu ja rahu kõigile!

Meelis- Lauri Erikson
EELK Ilumäe koguduse õpetaja

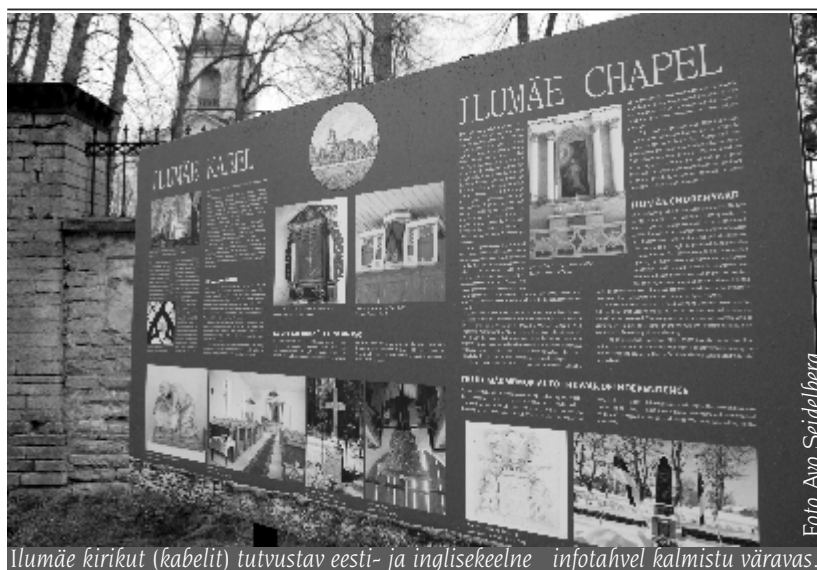
Eestpalved

Kõigeväeline Jumal! Pööra meie kangekaelsed südamed järgima Sinu tahet, et me Kristuse tulemisest maailmale tunnustaksime ja Talle teed valmistaksime.

Taevane Isa, me täname Sind, et Sa saatsid oma poja meie päästjaks patust muserdatud maailma. Kinnita meie usku ja kingi meile jõudu elada Sinu valguses.

Issand Jumal, me palume et õiglus, armastus ja rahu võidaksid meie keskel ükskõiksuse, sõjad ja hävngu.

Hea taevane Isa, me täname Sind armu ja hoole eest, millega Sa oled meid saatnud läbi selle aasta. Kinnita meie usku ja meeleskindlust võtta tänuga vastu uue aasta ülesanded ja väljakutsed, mida Sina oma armastuses ja helduses meile jagad.

Ilumäe kirikut (kabelit) tutvustav eesti- ja inglisekeelne infotahvel kalmistu väravas.

Ilumäe kiriku orelit tuulesüsteemi restaureerimine 2019. aastal

Hea ligimene, muusikasõber!
Sinu toetus on väga vajalik!
Paneme üheskoos Ilumäe kiriku orelit viled hüüdma!

Võtame vastu annetusi nii sularahas kui ülekandeid pangakontole:

SEB pank EE02 1010 0313 1367 8227, saaja EELK Ilumäe kogudus.

Kuna kogudus kuulub tulumaksusoodustusega ühingute nimekirja, on annetataval soovi korral võimalik saada annetuse summalt tulumaksu-tagastus. Selleks palume ülekande selgituses kasutada märksõna „annetus“ ning lisada oma isikukood.

Vainupea kabelisse jõuab annetuste toel altaripiibel

Ootame kõiki teispäeval, 25. detsembril kell 15 Vainupea kabelisse jõulujumalateenistusele, mille viib läbi Viru praost Tauno Toompuu. Jõulujumalateenistuse raames saab sisse pühitsetud lahkete annetajate toel kabelisse jõudev uus spetsiaalselt Vainupea pühakojale loodud altaripiibel. Piibli tellimuse on aidanud ellu viia Eesti Piibliselts – eestikeelse Piibli tõlkimise, väljaandmise, levitamise ja tutvustamise korraldaja. Siinkohal suured tänud Jaan Bärensonile soovitude ja nõuannete eest Vainupeale sobiva Piibli kokkupanemisel. Nädal varem – pühapäeval, 16. detsembril ootame sõpru lähemalt ja kaugemalt juba traditsiooniks saanud tasuta jõulukontserdile. Sellelgi aastal on meil Vainupeal au vastu võtta Veronika Portsmuthi eestvedamisel tegutsev laulukoor. Kohtumisteni!

Mario Luik, Vainupea küla selts MTÜ

„Taevas Narva kohal“

13. novembril Narva kiriku kupli alusel 520 m² suurusel pinnal esietendunud videoinstallatsioon räägib loo Narvast muutuvast ajast. Veerand tunni jooksul saab vaataja osa linna värvikast ajaloo – Narvast kui omaaegsest „barokipärlis“, linna sõjapurustustest ja sellest, kuidas nüüdseks mineviku peatüki sulgenud Narva ärkab ja tärbak taas elule. Videoinstallatsioonis tähtsal kohal olev vesi on eluallikas, mis avaldub nii loodusjõuna kui peenemate struktuuride osana. Vesi on mõjutatav, ta reageerib ja mäletab. Kompositsiooni põimitud pühakud ja nende heated annavad vihjeid inimeste hinge- suurusel – olid ju pühakud kunagi tavalised inimesed meie endi seast...

Stsenarium Donald Tomberg, muusika ja helid Ardo Ran Varres, video ja animatsioon Taavi Varm. Kestus 15 minutit.

Urmas Karileet

Käsmu koguduse ja Narva Maarja koguduse õpetaja

Kingitus Ilumäe Kogudusele

Peale pikki rännakuid ja teenimisi mitmetes kogudustes ja ametites on Einar Laigna tagasi jõudnud oma lapsepõlvveradele Vihasoo külas. Tagasi Ilumäe kirikusse, kohta, millest on eredad ja kirkad mälestused tänaseni sügaval hinges.

Kui ta kord, nüüd juba küpse mehena, Ilumäe kirikupingis istus, kõnetas Kristus teda vaikselt: „...ma olen ju s i i n, sinu kõrval...“* Nii tulebki ta aeg-ajalt Ilumäe kirikusse jumalateenistusele, et olla koos kogudusega osaduses Jeesusega.

Nii nagu ikka, vesteldi ja arutleti ka sel korral pärast jumalateenistust ühises kohvilauas koguduse elu ja plaanide üle. Olles üheskoos veelkord üle vaadanud ka Leerimajas tühjaks jäänud ruumika toa, leiti, et just see avar ja suurte akendega ruum on piisavalt väärkas tulevaseks talvekirikuks. Enne kasutuselevõttu tuleb tuba aga remontida ja korradada, milleks kogudus praegusel ajal vahendeid kogub. Einar Laignal oli aga kohe selge, et sellesse ruumi valmistab tema oma kätega altari, et nõnda täita Jumalale antud lubadus.

Nüüd ongi nikerdatud jalgadega ning krutsifiksi, küünlalühtrite ja sepietatud ristiga kaunistatud altar valminud. Praegu asub vastvalminud altar veel väikeses kogudusetöös, oodates päeva, mil ta jõuab ilusasse, remonditud talvekiriku saali.

Ilumäe kogudus on Einar Laignale täidetud lubaduse eest väga tänulik!

*Tsitat raamatust „IN MANIBUS PORTABUNT. KÄTEL KANTUD. Einar Laigna lugu“, kirjastus Üksühene, 2017

Tagasivaade Narva kirikute päevadele

Narva kirikute päevad koos sellega eelnenud Nelja Tuule ristirännakuga on edukalt peetud ja saame olla tänulikud, et ettevalmistava oikumeenilise toimikonna seatud eesmärgid täitsid. Toimus Narva linnapea palvushommikusööök. Neli piiskoppi kohtusid inimestega koolides, töökollektiivides, keskraamatukogus ja omavalitsusjuhtide kogunemisel. Toimus palverännak Narva hävinud kirikute asupaikadesse. Toimusid piiblitunnid Narva kirikus ja Narva kolledžis; õhtupalvus katoliku koguduses ja hommikupalvus õigeusu katedraalis; avaja lõpujumalateenistus ning kontsert-jumalateenistus Aleksandri kiriku suures saalis; noorteõhtu Jumala Sõna koguduse saalis, nukuteater ja meisterdamine lastele, konverents „Eesti usk“ Narva Kolledžis koos ettekannetega erinevate konfessioonide esindajate poolt ja töötoad kolmes keeles.

EV 100 ja EELK 100 olid nende päevade teetähised. Terve Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku jaoks oli oluline, et Narva Aleksandri kirikus toimusid peale nelja-aastast vaheaega taas jumalateenistused. Jumala Sõna koguduses pühitseti kogudusele Eesti lipp. Narva koguduste elu sai nähtavamaks nii Narvas kui kogu Virumaal. Elavnes koostöö linnavalitsuse, erinevate koguduste ja asutuste vahel. Koguduste liikmeskonnas kasvab vabatahtlike panus. Kiriku kuulutatav rõõmusõnum jõudis linnaelanikeni ja läbi meedia ka kaugemale. Lastele ja noortele suunatud programm elavdas tööd ka nendes kogudusetöö valdkondades.

Eriliseks tegi selle sündmuse

Narva Aleksandri kiriku peasissekäik. Foto internet

mitu märkimisväärset seika. Kohal olid näiteks kuus piiskoppi neljast kirikust, kes teenisid erinevatel üritustel. Narva Aleksandri kirikus suudeti tähtajaks teostada Päästeameti poolt ettekirjutatud remonttööd ja saadi luba kirikusaal taas avalikkusele avada. Remonttööde kulud kanti kahasse riigi, linna ja kiriku poolt. Nelja Tuule ristirännaku vabatahtlikud suutsid kahe päevaga Aleksandri kiriku koristada ja jumalateenistusteks valmis seada. Kõige kaugemad abilised neil töodel olid Venemaalt Ingeri kiriku Uurali praostkonnast.

Kirikute päevade ühine ettevalmistamine ning läbiviimine viis erinevate koguduste koostöö uuele tasandile. Ürituse jooksul kogetud innustus annab tulevikus loodetavasti palju head tervele kogukonnale. Kolmel päeval osales Aleksandri kirikus jumalateenistusel kokku üle 600 inimese. See näitab, kui hoolega inimesed elavad kaasa ühe koguduse rõõmudele ja muredele. Kuigi tänaval kohvi

jagajad said ühe kristlaste koostööd puudutava halvustava kommentaari osaliseks, ei kardetud vastuseks anda tunnistust oma usust ja kogudusse kuulumise positiivsest mõjust. Külalisi oli Eestist, Soomest ja Venemaalt.

Erinõolisid muusikakollektiivid esinesid nii jumalateenistustel kui ka konverentsil. Misjonikoor esitas muuhulgas esmaettekande Maarja Vardja teosest „Püha tempel“. Lugu on pühendatud Eesti Vabariigi 100. juubelile igatsuses ja usus, et meie maa ja kirik kestaks ning meie rahvas ehitaks endas uuesti üles usu Jumalasse, meie Issandasse Jeesusesse Kristusesse. Teos on inspireeritud apostel Pauluse kirjast efeslastele: „Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Püha Vaim“ (1Kr 3:16-23). Lisaks teenisid Peterburi Jaani koorist Kaja, Ingeri kiriku Gatšina koguduse koor, Ingerisoomlaste Seltsi koor jpt.

Narva kirikute päevadele saatis oma tervituse eelmisel

aastal kirikupäevi võõrustanud Keila linnapea Enno Fels. Tema hinnangul on tegu meeldiva traditsiooniga, mis võiks jätkuda, sest see muudab koguduste elu nähtavamaks ja tugevdab koostööd kiriku ja omavalitsuse vahel. Seda koostööd hindab ka Narva linnapea Tarmo Tammissel, kes kirjutab oma tervituses: „Mul on hea meel, et taas saab toimuma midagi suurt ja olulist Aleksandri kirikus, mis on kindlasti üheks Narva sümboliks nagu Kreenholm või Hermannilinnus!“ Kirikute päevadele tõi südamlikud tervitused ka piiskop Philippe Jourdan, kes jagas konverentsil ja jumalateenistusel sõnumeid kohtumistelt paavst Franciscusega. Kogudusele omistati Maarja nimi.

Kokku osales Narva kirikute päevade raames toimunud üritustel ja sellele eelnenud Nelja Tuule ristirännaku kohtumistel kokku ligi 4000 inimest. Neist umbes 2000-le jagati Nelja Tuule ristirännaku vabatahtlike poolt risti kujulised helkurid, Piibleid ja muud kristlikku kirjandust.

Kõiki nädala jooksul toimunud sündmusi kandis eestpalvetoimikonna palve. Ettevõtmised läksid korda, sõbralik ning heatahtlik õhkkond sisustas igat kohtumist inimestega tänavatel, ostukeskustes ja jumalateenistustel. MPEÕK piiskop Laatsarus ütles oma kõnes, et kui ka üks inimene neil päevil Jumalale ligemale jõudis, on töö ennast ära tasunud. Tänu Jumalale! Suur tänu kõigile, kes aitasid kaasa kirikute päevade ettevalmistamisele ja läbiviimisele!

Leevi Reinaru

Misjonikeskuse juhataja

Advendi ja jõuluaja sündmused

KÄSMU KOGUDUSES

1. detsembril kell 17.00 **advendikontsert „Kogu ilma õnnistus“**, esineb EELK Misjonikoor. Vaimulikku sõna jagab EELK Misjonikeskuse juhataja praost Leevi Reinaru. Sisepääs vaba.
2. detsembril kell 15.00 **I advendi sõnajumalateenistus**, koguduse jutlustaja Tia Vene
9. detsembril kell 15.00 **II advendi missa**
16. detsembril kell 15.00 **III advendi missa**, laulab Tallinna Rotari Klubi segakoor
23. detsembril kell 15.00 **IV advendi missa**
24. detsembril kell 15.00 **Jõuluõhtu jumalateenistus**
25. detsembril kell 15.00 **I jõulupüha missa**
30. detsembril kell 15.00 **Vana-aasta missa**
1. jaanuaril kell 15.00 **Uusaasta missa**

ILUMÄE KOGUDUSES

2. detsembril kell 13.00 **I advendi jumalateenistus** Ilumäe kirikus, jutlustab kaitseväge kaplan Peeter Paenurm
16. detsembril kell 13.00 **III advendi jumalateenistus** Leerimajas

24. detsembril kell 15.00 **Püha Jõuluõhtu jumalateenistus** Ilumäe kirikus, laulab Võhma segakoor

25. detsembril kell 13.00 **I jõulupüha jumalateenistus** Leerimajas

HALJALA KOGUDUSES

2. detsembril, I advendil kell 16.00 **advenditule süütamine** Haljalas
 2. detsembril kell 17.00 **Haljala Rahvamajas advendikontsert**
- Haljala kirikus**
24. detsembril kell 17.00 **Püha Jõuluõhtu jumalateenistus**, laulab solist Harald Jürgen Weiler, orelil Anneli Merelai
 25. detsembril kell 10.00 **Jõulu I Püha jumalateenistus**
 31. detsembril kell 15.00 jumalateenistus, kaetud on armulaud

Esku kabelis

24. detsember kell 13.00 **Püha Jõuluõhtu jumalateenistus**, laulab solist Harald Jürgen Weiler, orelil Anneli Merelai

VAINUPEA KABELIS

16. detsembril kell 15.00 **koorikontsert**, dirigent Veronika Portsmuth, sisepääs vaba
25. detsembril kell 15.00 **I jõulupüha jumalateenistus**, teenib Viru praost Tauno Toompuu

EELK Ilumäe kogudus

reg kood 80208231
Ilumäe küla, Haljala vald
45414 Lääne Virumaa
Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson tel. 5 345 8594
e-post: mlerikson@gmail.com
Juhatuses esimees Öie Alt, tel. 5 809 1356;
e-post: ilumae@eelk.ee
Ilumäe kalmistuvaht Anne Sambla tel. 5 341 8156
a/a EE241010502001277003
Orelil remondi toetuseks:
a/a EE021010031313678227
www.facebook.com/ilumae_kirik/

EELK Käsmu kogudus

Reg. kood 80210148
Laane tee 4, Käsmu küla Haljala vald
45601 Lääne- Virumaa
Õpetaja Urmas Karileet
tel 5 851 5800;
e-post: urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuses esimees Heino Laanemets
tel. 517 9356
A/a: EE861010502018079003
Käsmu kogudus internetis:
http://kasmu.eu/?page_id=160
<https://www.facebook.com/eelkkasmu/>

Sakussaare Metodisti kogudus

Sakussaare küla Haljala vald
45438 Lääne-Viru maakond
a/a EE092200221018330949
Pastor Hans Lahi
tel 322 6995;
Mob 5 663 3084
e-post: hanslahi7@gmail.com

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Rakvere mnt 1b Haljala
a/a EE552200221028664113
õpetaja Margit Nirgi
SA Esku Kabel
(EELK Haljala kogudus)
a/a EE 942200221046039021
Vello Väinsalu,
vellovainsalu@gmail.com;
mob 504 7916
õpetaja Margit Nirgi,
margit.nirgi@gmail.com,
mob 5 344 8822

Vainupea kabel

Vainupea küla, Haljala vald
45446 Lääne-Virumaa
a/a: EE392200221058315555
Mario Luik (Vainupea küla selts MTÜ)
mob: 5 559 8316
e-mail: marioluik@gmail.com
www.vainupea.ee